15 a JARO MAJO - AŬGUSTO 1924 N. 5—8

Brazila ☆ Esperantisto

OFICIALA ORGANO DE
BRAZILA LIGO ESPERANTISTA
REDAKCIO—Praça 15 de Novembro, 101
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

ALIĜU AL "UNIVERSALA ESPERANTO ASOCIO" (U. E. A.)

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

(Liga Esperantista Brasileira)

B. L. E.

(Reconhecida de Utilidade Publica por Decreto n. 4356, de 26 de Outubro de 1921)

Unuiĝo Kreas Forton

ESTATUTOS

Art. 1º — A BRAZILA LIGO ESPERANTISTA (B. L. E.), fundada em 21 de Julho de 1907, com séde na cidade do Rio de Janeiro, tem por fim:

a) Dirigir a propaganda geral do Esperanto no Brasil;
b) Fazer propaganda do Brasil no estrangeiro por meio do Esperanto;
c) Colligar e auxiliar os grupos esperantistas;
d) Organizar regulamentos para exames de Esperanto e dar os respectivos diplomas;
e) Promover a creação de cursos superiores e por correspondencia;
f) Representar a opinião dos esperantistas brasileiros que lhe forem filiados;
g) Superintender a organização de congressos brasileiros de Esperanto;
h) Editar o BRAZILA ESPERANTISTO.

Art. 2º — A «Brazila Ligo Esperantista» consiste de:

a) Socios fundadores;
b) Socios isolados;
c) Socios bemfeitores;
d) Socios honorarios;
e) Grupos filiados (sociedades, associações, clubs, etc.).

§ 1º — São socios fundadores todos os que se achavam quites em 13 de Dezembro de 1913.

§ 2º — São socios isolados todos os que pagam uma contribuição annual de 5$000.

§ 3º — E' socio bemfeitor toda a pessoa que fizer á B. L. E. uma doação de, pelo menos, 200$000.

§ 4º — E' socio honorario toda a pessôa que prestar grandes serviços á B. L. E. Este titulo será dado por um congresso brasileiro de Esperanto.

§ 5º — São grupos filiados todos os que, acceitando este regulamento, pagam uma quota annual de, pelo menos, 15$000, correspondente a seis socios, á razão de 2$500 cada um.

§ 6º — Os pagamentos são feitos adiantadamente.

Art. 3º — A «Brazila Ligo Esperantista» não intervem nas questões que dizem respeito á vida interna dos grupos filiados, que podem livremente agir, segundo os seus estatutos,

Art. 4º — Os socios têm direito a:

a) Receber gratuitamente o «Brazila Esperantisto» orgam official da B. L. E.
b) Gosar de abatimento nos livros ou outres publicações feitas pela B. L. E.

1º — Os grupos filiados podem, gratuitamente, publicar no orgam official informações sobre o movimento esperantista local.

Art. 5º — A «Brazila Ligo Esperantista» reunir-se-á em sessões ordinarias de seis em seis mezes, nas quaes tomarão parte os membros da directoria, os socios isolados e os delegados dos grupos filiados.

§ 1º — Os membros da directoria e os socios isolados têm direito a um voto cada um.

§ 2º — Os delegados de grupo filiado têm direito a tantos votos quantas vezes a contribuição total do grupo contiver a quota annual de um socio isolado. Estes votos poderão ser accumulados por um delegado ou repartidos por dois ou mais.

Art. 6º — A «Brazila Ligo Esperantista» será dirigida por uma directoria composta de um presidente, um vice-presidente, um secretario geral, dois secretarios e um thesoureiro.

§ unico — A directoria será eleita durante os Congressos Brasileiros de Esperanto, ou em assembléa geral se houver um intervallo superior a dois annos entre dois Congressos.

....

ESTRARO de B. L. E.

Honora prez — D-ro Everardo Backheuser.
Prezidanto — Inĝ. A. Couto Fernandes.
Vicprezidanto — D-ro Venancio da Silva.
Ĝenerala sek — Inĝ. H. Motta Mendes.
1ª sek — S-ro Odilo Pinto.
2ª sek — F-ino Yrany Baggi de Araujo.
Kasisto — S-ro E. Felix Tribouillet.

———

GRUPOJ ALIĜINTAJ AL "B. L. E."

1. BRAZILA KLUBO «ESPERANTO». (1906) Sidejo: *Praça 15 de Novembro, 101, Rio de Janeiro.*
2. ESPERANTO - KLUBO DE ARACAJU'. (1907). Sidejo: *Aracajú, Sergipe.*
3. VIRINA KLUBO. (1912) Sidejo: *Praça 15 de Novembro 101, Rio de Janeiro.*
4. GRUPO ESPERANTISTA «COUTO FERNANDES». (1914). Sidejo: *Rua Collares Moreira, 116. S. Luiz. Maranhão.*
5. NOVA SAMIDEANARO (1919). *Rua Barão Rio Branco. Fortaleza. Ceará.*
6. ESPERANTISTA RONDETO «VERDA STELO». (1919). *São Bonifacio. Correio de Therezopolis. Sta Catharina.*
7. VERDA STELARO (1920). *Rua Paysandu, 781. Pelotas. Rio Grande do Sul.*
8. LABORISTA ESPERANTISTA GRUPO. (1921). *Camerino, 16. Rio de Janeiro.*
9. ESPERANTA SOCIETO DE BAHIA (1922) *Laranjeiras, 11. S. Salvador. Bahia.*
10. GRUPO ESPERANTISTA DE S. PAULO (1922). *Assembléa, 76. S. Paulo.*
11. GREMIO ESPERANTISTA EVERARDO BACKHEUSER. (1923). *Sete Setembro, 116 - 1º Porto Alegre. Rio Grande do Sul.*
12. BRAZILA ESPERANTISTA KLUBO DE MEDICINO STUDENTOJ. (1924) *Fakultato de Medicino. Praia Vermelha. Rio de Janeiro.*

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

15-a Jaro *Numero 5-8*

Aliĝo al B. L. E. 5$000
Jarabono eksterlande Fr. 5
(Franca valoro)

Majo-Aŭgusto 1924

REDAKCIO—Praça 15 Novembro, 101
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

KOMERCO KAJ ESPERANTO

La Unua Brazila Kongreso de Kontoscienco, kunveninta en Rio de Janeiro, dum la monato Aŭgusto, sub la honora prezido de d-ro Sampaio Vidal, Ministro de l' Financoj, aprobis unuanime la jenan proponon prezentitan de d-ro Carlos Domingues, prezidanto de Brazila Klubo «Esperanto», kaj raportitan de d-ro Francisco Figueira de Mello, vicdirektoro de la Komerca Akademio de Rio de Janeiro :

« Devas esti enmetita en la komercajn kursojn la instruado de la internacia lingvo Esperanto, kiel helpa mondlingvo, la sola efika solvo de la grava problemo de la internacia kompreno. »

Estas ankaŭ aprobita alia propono redaktita de d-ro Figueira de Mello, kiu konsilas la lernadon de Esperanto, kiel bonega lingvo de internacieco.

O 1º Congresso Brasileiro de Contabilidade, reunido no Rio de Janeiro, durante o mez de Agosto, sob a presidencia de honra do dr. Sampaio Vidal, Ministro das Finanças, approvou unanimemente o seguinte projecto apresentado pelo dr. Carlos Domingues, presidente do Brazila Klubo Esperanto, e relatado pelo dr. Francisco Figueira de Mello, vice-director da Academia de Commercio do Rio de Janeiro :

«Deve ser incluido nos cursos de commercio o ensino da lingua internacional Esperanto, como lingua auxiliar mundial, unica solução efficaz ao importante problema de comprehensão internacional. »

Foi tambem approvada outra proposta relatada pelo dr. Figueira de Mello, que aconselha o estudo do Esperanto, como lingua, por excellencia, de internacionalização.

A Radiotelephonia e o Esperanto

A "American Radio Relay League", a mais importante organisação de radio-amadores, com séde em New York, na reunião annual de seus directores, realisada em Julho ultimo, resolveu recommendar officialmente o Esperanto como a lingua internacional a ser adoptada pela "International Amateur Radio Union".

Esta União, com séde em Paris, é composta de grande numero de associações de radioamadores de diversos paizes.

Radio kaj Esperanto

La 28-an de Junio lasta, en la sendstacio Praia Vermelha (S. P. E.), kiu apartenas al la Nacia Telegrafo, d-ro Everardo Backheuser, profesoro de la Universitato, faris interesan paroladon por Esperanto titolitan : «Necesega komplemento al la Radiotelefonio». Gin finante li anoncis kurson de tiu helpa lingvo farotan ĉiusabate de s-ro inĝeniero Luiz Porto Carreiro Neto kaj esperante salutis sian aŭdantaron.

Tiu sama stacio dufoje antaŭe jam estas elsendinta esperantajn deklamojn de f-ino Maria Luiza Bocayuva.

La 9-an de Aŭgusto, s-ro inĝ. Luiz Porto Carreiro Neto komencis oklecionan kurson de Esperanto, kiu estas bone akceptita de la radioamatoroj. Multaj el ili vizitis la sidejon de Brazila Klubo «Esperanto» por peti informojn.

Kelkajn tagojn poste tiu sama stacio disradiis la esperantan kanton «En nia lando» kantitan de s-ro d-ro Luiz Lima Vianna.

La revuo «Radio», oficiala organo de la «Radio Societo de Rio de Janeiro», publikigis la tutan paroladon por Esperanto faritan de d-ro E. Backheuser je la 20a de Junio lasta.

KOMERCO KAJ ESPERANTO

La portugala kongreso de komercaj kaj industriaj lernejoj aprobis unuanime rezolucion, kiu pledas por la enkonduko de Esperanto en la komercajn kaj industriajn lernejojn de Portugalujo post konstato pri bonsukcesinta kurso en industria lernejo Fonseca Benevides.

16º Congresso Internacional de Esperanto, em Vienna

A 10 de Agosto pp., occorreu a solemne abertura do 16º Congresso Internacional de Esperanto, em Vienna, em enorme salão ornamentado por bandeiras, etc. Nenhuma columna, no grande espaço do salão, prejudicava a vista. Em logar de honra, a viuva Dr. Zamenhof sentou-se com sua filha.

A's 10.30 h. começou a sessão com um preludio de orgão. Depois, um côro de homens e senhoras cantou «La Espero» e «La Frateco». O presidente do 15º Congresso, Prof. Dietterle, abriu o 16º com um : «Vivu la Deksesa!» Por sua proposta, foi acceita a directoria :

Presidente : Conselheiro do Ministerio, Dr. Minibeck.

Vice Presidentes : Srs. Schroeder, Schamanek, Privat, Warden, Merchant, Aktorgiev, Kamaryt, Steche, Deligny, Lajos, Filipetti e Bujvid. Secretarios Geraes : Srs. Edmonds, Kreuz e Smital. Secretarios : Srs. Halbedl e Blaas.

O presidente Minibeck, agradecendo a sua escolha e a escolha de Vienna, como a cidade do 16º Congresso, saudou os esperantistas de todo o mundo. Agradeceu egualmente ao Presidente da Republica Austriaca, por ter acceito a presidencia de honra do Congresso ; á «Loka Komitato» e delegados officiaes extrangeiros, assim como ao emissario da Cruz Vermelha. O orador saúda o auctor da lingua internacional de que se serve, saudação que estende á viuva e filha do extincto. Termina agradecendo a presença dos congressistas e fazendo votos para que o 16º seja mais um marco de victoria na carreira do Esperanto.

O Dr. Seipel, representante do chanceller, transmitte as saudações do seu committente. O presidente agradece e manda um telegramma ao Dr. Hainizch.

Tambem o sub-prefeito de Vienna, saúda o Congresso ; diz que Vienna já viu oito congressos, mas nenhum egual ao 16º.

O professor da Universidade, Dr. Suess, em Esperanto, em nome da Universidade viennense, tambem saúda o Congresso.

Em meio de ruidoso applauso, o Dr. Privat, o grande esperantista de hoje, se levanta e faz um bello discurso, ao qual agradeceu o presidente.

Seguem-se os representantes officiaes dos varios paizes: Allemanha, Australia, Belgica, Bulgaria, China, Dinamarca, Dantzig, Escossia, Finlandia, França, Grã-Bretanha, Hollanda, Hungria, Italia, Jugoslavia, Lettonia, Lithuania, Mexico, Polonia, Rumania, Russia, Tcheco-Slovaquia e Uruguay.

Como representante dos cégos, fala o Prof. Kozmany.

Concurrencia interessante foi a proposta do Sr. Smital, um dos secretarios, que pediu que cada um dissesse uma phrase na sua lingua materna e outra em Esperanto, não gastando porém mais de um minuto.

Em seguida, o presidente encerra a sessão, agradecendo a presença dos congressistas.

Nos dias 11, 12 e 13 realisaram-se sessões de trabalho, sendo approvada a proposta apresentada no congresso de Helsinki sobre a Centra Komitato. No dia 13 teve lugar a sessão solemne de encerramento.

Na fachada do Hotel Hammerand, onde residiu Zamenhof em 1886 e 1897, foi collorada uma placa commemorativa em honra desse grande bemfeitor da humanidade.

Por iniciativa da "Universala Esperantista Pacifista Ligo" realisou-se no dia 10 uma collossal manifestação pacifista, na qual tomaram parte mais de 3.000 pessoas.

Foi levada a scena, por artistas profissionaes, a comedia do famoso auctor Ferd. Raimond "O Perdulario".

Realisaram-se passeios, visitas, diversões, concertos, encerrando-se a festa com a excursão ao Monte Sommering.

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

Je la 30a de Aŭgusto, sub la prezido de s-ro inĝ. A. Couto Fernandes, okazis la 6a Ordinara Kunsido de Brazila Ligo Esperantista.

F-ino Arany Baggi de Araujo, dua sekretario, legis la protokolon de la antaŭa kunsido, kiu estas aprobita, kaj s-ro Odillo Pinto, unua sekretario, la korespondaĵon. Plezure oni aŭdis la komunikon de la fondo de «Brazila Esperantista Klubo de Medicino-Studentoj», kies sidejo estas en la Medicina Fakultato mem. Poste estas legitaj la raporto de la prezidanto kaj la bilanco de la kasisto, s-ro E. Felix Tribouillet.

S-ro prezidanto elektis s-ron inĝ. Porto Carreiro Neto kaj f-inon Aracy Baggi de Araujo por kontroli la bilancon. Estas aprobita la favora raporto pri la antaŭa bilanco.

Laŭ propono de d-ro Carlos Domingues, oni metis en la protokolon gratulan voĉdonon pro la elekto de d-ro E. Bakheuser, kiel akademia korespondanto.

Estas ankaŭ aprobita propono de d-ro Porto Carreiro Neto por ke oni sendu dankon al d-ro Figueira de Mello, vicdirektoro de la Komerca Akademio, pro liaj raportoj favoraj al Esperanto prezentitaj al la Unua Brazila Kongreso de Kontoscienco.

Fine s-ro prezidanto faris novan alvokon al la brazila esperantistaro por la monumento starigota sur la tombo de Zamenhof kaj fermis la kunsidon.

Brazila Klubo «Esperanto»

La trian de Junio, ĉe ĝia sidejo, okazis ĝenerala kunsido de B. K. E. por elekto de nova estraro. Kolonelo Silveira Sobrinho proponis ke oni reelektu per aklamado la estraron. La propono estas aprobita kun malgranda modifo. Tial estas elektitaj kiel vicprezidanto d-ro Luiz da Costa Porto Carreiro Neto, kaj kiel konsilanto veselkapitano Pedro Manot Sarrat. Jen la estraro :

Prezidanto, d-ro Carlos Domingues ; vicprezidanto, d-ro Luiz da Costa Porto Carreiro Neto ; 1a sekretario, f-ino Esther Bloomfield ; 2a sekretario, f-ino Maria Luiza Bocayuva ; 1a kasisto, f-ino Yrany Baggi de Araujo kaj 2a kasisto, s-ro Ernesto Familiar.

Konsilantaro : Sub-Kolonelo Silveira Sobrinho, d-roj Venancio da Silva, Antonio Carlos de Arruda Beltrão, Hernani da Motta Mendes kaj J. B. de Mello e Souza, s-roj Odillo Pinto, Ismael Gomes Braga, Arminio de Moraes, Felix Tribouillet kaj veselkapitano Manot Sarrat.

La dua sekretario petis eksigon kaj por tiu ofico estas elektita S-ino Maria Alexandrina Ribeiro Pacca.

Estas akceptitaj anoj de B. K. E. d-ro Geraldo de Andrade, s-roj Jorge Moreira, João Vianna, Hieronides Taciano Bellez, Seraphim Abdias de Oliveira e Silva kaj f-ino Anna Mindala Akerman.

En "Tertulia Academica" kaj en "Escola Polytechnica" funkcias kursoj direktataj, respektive de d-roj Carlos Domingues kaj Luiz Porto Carreiro Neto, kiu ankaŭ, ĉiusabate, faras specialan kurson per radiotelefonio.

Antaŭ la malfermo de l' kurso en "Escola Polytechnica" faris bonegan paroladon d-ro Annibal Pinto de Souza.

B. K. E. decidis helpi "Virinan Klubon" en la nuna propagando intensigita por ĝia pligrandigo.

Dank'al klopodoj de B. K. E., multe da esperantistaj verkoj ĵus alvenis por esti vendataj en diversaj librejoj.

MONUMENTO AL ZAMENHOF

Antaŭa listo	282$000
F-ino Romancina Calmon	6$000
F-ino Aracy Baggi de Araujo	8$000
Luiz Porto Carrero Neto	8$000
Ary Zamora	5$000
Augusto Gonçalves de Castro	5$000
Josino Filgueiras Lima	2$000
Josué Filgueiras Lima	2$000
José Le Masson	2$000
Antonio Paulo Filho	2$000
Sebastião Maltez Fernandes	2$000
Antonio Gentil Fernandes	2$000

LA SERĈFOSADO DE L' DIAMANTOJ

Tiu pejzaĝo ne estis al li tute nekonata, ĉar ĝi samaspektas ĉie ĉe la ĉirkaŭaĵoj de Chapada Diamantina ; ĝi estas plena de malebenaĵoj — kampoj estigitaj de deponitaĵoj alportitaj de l' riveroj malsupreniarantaj de la montoj kaj superbordigantaj la valojn ; profundaj grotoj, kie kreskas vigla vegetaĵaro nigreverda ; kaj, ie kaj ie, vastaj, blanketaj ŝtornargilaj teroj senherbaj, ŝajne rakontantaj epopeon pri la homa espero aŭ penado, por la havigo de l' terriĉaĵoj. Forgratinte la supraĵan humon, kie kreskas vivplene plantoj kaj arboj, la ministoj trovas la putriĝintan konglomeraton, kiel novan gruzon, plimalpli algluitan al argilo ; ankaŭ, ankoraŭ ne ruiniĝintajn, pecojn da rozkoloraj ŝtonetojn en la ruĝeta tertego,

kies eligaĵo, iom post iom havigita per levilo kaj ŝovelfosilo, transportata per «calumbé» (1), lavata en akvosulko aŭ specialaj ujoj (2), naskos la smirgŝtonon, kie estos traserĉataj subakve la diamantoj...

Tiuj malriĉigitaj minoj, post kiam estas sendiamantigita la gruzo kaj malkovrita la «pissarra» (3), iom post iom aliĝas kaj sekvas, unu post la alia, tra ega spaco, ĝis ili formas la malnovajn minojn (4), ostaron de l' «garimpos» (5), kvazaŭ terskeletoj elmetataj al la vetera ago, sen karno kaj vivo — espero kaj riĉaĵo de ilia interno. Dezertoj nun senanimaj, nevivigeblaj ruinaĵoj, kiujn preterpasas la vojaĝanto kun la saŭdado kaj ĉagreno ekestigitaj de l' pasintaj kaj estingiĝintaj aĵoj...— kun la rememoro pri tiuj elvekiĝintaj revoj kaj esperoj vivintaj ĉe tiuj scenejoj de l'homa penado kaj ambicio...

Humila apartiĝinta esploranto (6) ; duonsoldato ricevanta de sia provizumisto nutraĵon kaj laboranta por si kaj por li ; «infuzita» en la plej ekstrema mizerego, sed, ankoraŭ kaj ĉiam, kun nobla persistemeco, kiu ne senkuraĝiĝas nek evitas al si laboron kaj klopodon ; aŭ feliĉa «garimpeiro» (7), kiu estras sklavojn aŭ taglaboristojn, trafis iun riĉan vejnon, hazarde sukcesinte, kaj plenigas la «piquás» (8) je purakvaj gemoj, je multepezaj, altvaloraj karbonadoj ; kaj ilin ekhaviĝinte, li jam ekpensas pri Lençóes, Bahia, Eŭropo, ĉevaloj, domoj, virinoj, aliaj minoj kaj aliaj sennombraj riĉaĵoj, ne limigitaj de lia fantazio...

———

(1) *Calumbé* — Ligna ujo, kie oni transportas la gruzon originalan, por traserĉi la puran diamanton.

(2) Tiuj specialaj ujoj estas en Brazilio nomataj «bateia» kaj «canoa». «Bateia» estas ligna, konusforma ujo, kun tre larĝa bazo (aperturo) kaj tre malgranda alteco ; ĝi utilas por disigi el la sablo precipe diamantojn kaj oron. Por tio, oni metas en ĝin la or - aŭ diamantminaĵon kune kun akvo kaj oni ricevigas al la tuto abruptan movadon ; tiu operacio similas al la kribado de maizo, ekzemple, tamen ne ĵetante aeren. «Canoa» signifas ĝustasence «boateto» ordinare movata per longaj vergoj. La ujo «canoa» similas al la boateto ; ĝi estas pli granda, ol la «bateia». De tie estas apartigataj la diamantoj per ŝovelfosilo tiel, kiel la masonistoj preparas la morteron.

(3) *Pissarra* — La supredIritaj ŝtonargilaj teroj : produkto de l' duonputriĝo de l' rokoj, kiuj disruiniĝas.

(4) Tiuj esploritaj minoj estas nomataj «lavrados», participo de la verbo «lavrar» k. s. «esplori minojn».

(5) *Garimpos* — Kuŝejoj de mineraloj, estigitaj de l' deponitaĵoj, kie estas traserĉataj multekostaj ŝtonoj, efe diamantoj.

(6) La diamantesploranto estas nomata «faiscador». «Faisca» ĝuste signifas «fajrero»; do ankaŭ oreroj aŭ diamanteroj, kiuj brilas meze de l' minaĵoj.

(7) *Garimpeiro* — Esploristo de l' «garimpos».

(8) *Piquá* — Eta tubo el birdplumo aŭ bambuo, por enmeti la diamanton.

En tiu klopodado, inter mizero kaj riĉego — superhoma epopeo de l' groto-trabatanto rampanta sur la malsuprepartaj ŝtonoj de l' grotoj, inter troproksimaj rokoj, tra mallarĝaj spacoj, kiujn eĉ maldikega korpo apenaŭ sukcesas trapasi; antaŭ siaj okuloj renkontanta akvon ŝprucantan el la profundaĵo de l'ŝtonoj, la «jaracussús» (9) aŭ la skorpioj, kaŝiĝintajn en la roknestoj—kiujn li devas iel ajn venki, per ungo, dento aŭ tranĉilo, ĉiam antaŭenirante trans la «agarrados», (10) ĉar jam ne estas al li eble returnenpaŝi tien, de kie ankaŭ venas la kamaradoj, kiuj, se la trabatanto haltas, lin puŝas antaŭen, pikante ferpintverge liajn piedojn, brulvundante ilin per torĉo aŭ ardanta rezino, por ke, ĉiam antaŭen, kontraŭ ĉio ajn, eĉ kontraŭ la nevenkebla naturo mem de l'ŝtonoj, obstine gardantaj sian netranspaŝeblecon, li ilin transpaŝu kaj fine venku... kaj, en tiu infertrairado, malsekaj, senvestaj, grat-kaj brulvunditaj, iafoje subterigitaj, sen lumo, palpante la mallumon, perdinte la senvaloran, tamen trankviligan konon pri la horoj, sen eĉ la neforigebla sento pri la nepra satigo de soifo, malsato, dormo... — milfoje riskante sin, nur por elfosi iomon da tero, la supraĵan gruzon, kiun postlasas la monttorentoj eniĝintaj en la plej internajn loketojn de l' grotoj, kiun la espero kaj avido kvazaŭbriligas, kiel multnombraj steloj kaj diamantoj, kaj kiu estos unusemajna riĉeco kaj sendependeco, unutaga amo kaj gloreto, ĉar dum la malŝparada tempo estas facile forgesitaj la elportitaj penoj... suferante sinsekvantajn provojn, senfine, senantaŭzorge, heroege... jen, kiel ili vivas... se tio estas ja vivo...

. . . .

(9) *Jaracussú* — Laŭscience nomata *lachesis jaracussú*.

(10) *Agarrados* — Participo de l' verbo «agarrar» k. s. «ekpreni, neebligi la pluenmarŝadon». Tiuj spacoj estas tiel mallarĝaj, ke ili iafoje ekprenas la esploranton, plimalfaciligante lian pluenmarŝadon.

(Eltiraĵo el la baldaŭ aperonta romano «Bugretino», tradukaĵo de la portugallingva originalo «Bugrinha» de l'klera brazila verkisto Dro. Afranio Peixoto).

Esperantigis
PORTO CARREIRO NETO

BONA KONSILO

(*Ĉe tramveturilo*)

Du maljunulinoj sidas unu flanke de la dua.

Unu volas, ke oni malfermu la pordon, la alia, kontraŭe, ĝin volas fermita.

Oni venigas la konduktoron, por ke li decidu la aferon.

« Sinjoro, diras la unua, se tiu pordo restos malfermita, mi ne dubas, ke min kaptos terura malvarmo, kiu forportos min ! »

Tiam la dua parolis :

« Sinjoro, se oni ĝin fermos, mi estas certa, ke apopleksia atako mortigos min !»

La konduktoro tute ne scias kion fari, kiam maljunulo, kiu ĝis tiam silentis sidanta ĉe angulo de la tramveturilo, lin eltiris el la embaraso :

« Malfermu, do, la pordon, amiko mia, tio mortigos la unuan, kaj poste vi ĝin fermos kaj tial la dua ankaŭ mortiĝos, nur tiamaniere oni havos pacon. »

El franca lingvo tradukis

Sebastião Albuquerque

Brazila Ligo Esperantista

RESUMO DE LA BILANCOJ PREZENTITAJ DE LA KASISTO AL LA 5ª kaj 6ª ORDINARAJ KUNSIDOJ

	Enspezo	*Elspezo*
Saldo je 31a Marto 1923	946$770	
Kotizaĵoj kaj donacoj..	684$400	
Vendo de libroj, poŝtkartoj, k. t. p......	247$200	
Subvencio ricevita de la Ministerio de l'Enlandaj Aferoj	2:250$000	
Procento de banko....	156$500	
Presado de «Brazila Esperantisto» kaj aliaj presaĵoj...........		1:985$300
Poŝtelspezoj kaj telegramoj............		144$760
Libroj por disvendado.		307$480
Aĉetado de meblo, materialo kaj malgrandaj elspezoj........		242$100
Konservado de la sidejo		225$000
Kotizaĵoj por la Monumento sur la tombo de Zamenhof kaj al la Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj...........		303$800
Saldo je 30a Junio 1924		1:076$430
	4:284$870	4:284$870

Rio de Janeiro, 18ª de Aŭgusto de 1924.

E. Felix Tribouillet

Nova Sezono

Alvaro Moreyra

La printempo jam alvenis. La frenezaj ventoj, kiuj venis de l' maro, forblovis la lastajn nebulojn de l' vintro. Kaj, nun, kiel belaj estas la tagiĝoj !

Pensoj feliĉaj, vekiĝintaj kun la suno, trairas super la urbo, tra la ondoj, tra la montoj, tra la nuboj. La ĝardenoj, en la aleoj, sur la bluaj lagoj, ridetas per la rideto de nova sezono.

Estas pantominoj apud la arboj, baletoj inter la folioj. Kiam noktiĝas, kaj la ombroj supreniras de la tero al la branĉoj, ili ekdormas, la poetaj ĝardenoj ; ili ekdormas, revante, rememorante... La suko, kiu vivigas ilin, leviĝas el la fundo de l' tero, kaj kunportis al ili la revenon de la vivoj floraj kaj perditaj...

Venas kun ĝi, avidaj je reviviĝo, rozoj, kiuj ĉarmis, manoj, kiuj estis kisitaj, koroj, kiuj frapas ankoraŭ...

Printempo ! Se vi restus ĉiam !...

Tradukis

Maria Stellita Cerqueira

KRONIKO

CEARÁ. — *Fortaleza.* Je la 30ª de Aŭgusto okazis la 49ª ordinara kunsido de la fervora grupo *Nova Samideanaro*, sub la prezido de s-ro Joaquim Bessa Pereira. S-ro Francisco Falcão parolis pri la neceso aliĝi la grupo al U. E. A. kaj oni decidis skribi al ĝia delegito en Rio de Janeiro petante detalajn informojn. Li ankaŭ parolis pri konkurso starigota inter la grupanoj.

Baldaŭ malfermiĝos novaj kursoj sub la direkto de s-roj Bessa Pereira kaj Francisco Falcão.

— Jen estas la nova estraro de *Instituto de Esperanto :* Direktoro — s-ro Moacyr Caminha, vicdir. — s-ro Democrito Rocha, sek. — s-ro Antonio Jucá, vicsek.—s-ro Leonel Silva, kas. —f-ino Carminha Caminha, bibliot.—f-ino Iva Linhares kaj lingvaj konsilantoj — s-roj Joel Linhares kaj Eurico Pinto. Ĝi celas la ellernadon de Esperanto.

— Bone funkcias la kurso ĉe la lernejo de la *Asocio de Merceristoj*.

— En la sidejo de *Nova Samideanaro* oni starigis «Studan Horon», kiu funkcias dufojojn

ĉiusemajne sub la gvidado de s-roj Bessa Pereira, Francisco Falcão kaj Antonio Jucá.

— S-ro Democrito Rocha publikigas tradukojn el esperantaj tekstoj en la revuo «Ceará Illustrado», kies direktoro li estas.

— Dum festo okazinta en publika lernejo estas kantita la «Internacia Marŝo», de E. Wanderley.

— «Jornal do Commercio» publikigis la kontraŭesperantan artikolon de s-ro J. Ibiapina kaj tiun bonegan respondon de s-ro Antonio Silva. Ĝi ankaŭ aperigis redakcian artikoleton tre interesan kaj leteron de s-ro Antonio Jucá.

BAHIA.—*S. Salvador*. Je la 27ª de Julio, en la sidejo de «Club Caixeiral», okazis belega festo organizita de *Esperanta Societo de Bahia* por solenigi la 37an datrevenon de la apero de Esperanto. Ĝin malfermis la muziko «Nova Sento», ludita de f-inoj Hermancia de Jesus kaj Annita Fraga kaj s-ro José Nunes Filho. El la programo ni citas la jenon : *Kanto de l' Ligo*, de Zamenhof, deklamita de la knabino Maria Augusta de Souza; *Espero*, de Devjatnin, deklamita de la knabino Yolanda H. de Souza kaj «Du paroloj pri Esperanto», parolado farita de s-ro Luiz Rogerio de Souza.

Kiel memoraĵon de la festo la Societo disdonis gramatikon de Esperanto, kiu enhavas sur la unua paĝo la portreton de la senlaca propagandisto d-ro Arsenio Moreira da Silva, ĝia unua prezidanto. La ĵurnaloj «Diario da Bahia» kaj «A Tarde» kaj la revuo «Artes & Artistas» priparolis pri tiu festo.

Jequié. La gazeto «O Porvir» publikigis poresperantan artikolon verkitan de d-ro Arsenio Moreira da Silva.

STA. CATHARINA. — *Florianapolis*. Dum sia vizito al tiu ĉi ĉefurbo s-ro Francisco Guilherme Schaden, prezidanto de *Esperantista Rondeto «Verda Stelo»*, el *S. Bonifacio*, havis okazon paroli al la tieaj samideanoj pri la revivigo de la esperanta movado en tiu ŝtato.

RIO GRANDE DO SUL. — *Porto Alegre*. Fervore daŭrigas sian propagandon *Gremio Esperantista «Everardo Backheuser»*. Dek-kvar novaj anoj aliĝis al B. L. E.

Funkcias tri kursoj direktataj de s-ro generalo Domingues kaj d-ro Viterbo.

— «O Ferroviario» daŭrigas publikigi informojn pri Esperanto redaktitajn de s-ro Ary Zamora.

RIO DE JANEIRO. — S-ro Annibal Pinto de Souza, inĝeniero de la Ministerio de Agrikulturo, faris en la Politeknika Lernejo paroladon pri «Interkomunikilo inter la inĝenieroj de la mondo». Ĝin prezidis d-ro M. Latife, prezidanto de la "Akademia Direktoraro de la Lernejo".

Poste parolis d-ro E. Backheuser, profesoro de la Brazila Universitato, kiu anoncis la baldaŭan kurson de Esperanto, sub la gvidado de s-ro inĝ. Luiz Porto Carreiro Neto. La poeto Murillo Araujo deklamis poezion, kies esperantan tradukon "Ario de la Rojoj" estas tuj poste deklamita de s-ro Annibal de Souza.

— La 15an de Majo okazis la malfermo de tiu kurso, kies unua leciono estas donita de d-ro E. Backheuser.

— Dum la Unua Interŝtata Kongreso de Medicino-Studentoj, okazinta en la lasta Junio, s-ro Natalicio Lopes de Faria faris bonegan paroladon pri "La neceso de la disvastigo de la lernado de Esperanto en la Medicinaj Fakultatoj".

S-ro Natalicio de Faria estas prezidinto de la societo "Tertulia Academica", kiu konsistas precipe el medicinaj studentoj kaj havas esperantan kurson por siaj membroj.

La lernantoj de tiu kurso intencas interesigi la eldonistojn por la tradukado en Esperanton de gravaj medicinaj verkoj, kiuj restas nekonataj pro la malfacileco de la lingvo en kiu ili estas verkitaj.

— Je la 11an de Majo okazis ordinara kunsido de *Laborista Esperantista Grupo*.

— S-ro inĝ. Luiz Porto Carreiro Neto komencis per la kolono de la multlegata gazeto "Jornal do Brasil" porinfanan kurson de Esperanto.

— La 8an de Julio *Brazila Klubo "Esperanto"* elektis sian novan estraron, kies ekposedo okazis kelkajn tagojn poste. Pri tiu klubo ni detale priparolas aliloke.

— La 2an de Aŭgusto fondiĝis *Brazila Esperantista Klubo* de *Medicino-Studentoj* kun la celo intimigi la rilatojn inter la brazilaj kaj la fremdaj studentoj. Ĝi tuj aliĝis al Brazila Ligo Esperantista. Jen ĝia unua estraro :

Prez., s-ro Natalicio Lopes de Faria ; vicprez., s-ro Augusto Matuck ; unua sek., s-ro Alfredo Mauricéa Filho; dua sek., s-ro Illidio Corrêa ; bibliot., s-ro Manoel Rodrigues Calheiros; kas., s-ro Aldemar Carvalho de Mendonça kaj ark., s-ro Antonio Paulo.

Tiu ĉi klubo efektivigis, la 8an de Aŭgusto, sian duan kunsidon, dum kiu oni decidis sendi al la studentoj de la Medicinaj Fakultatoj en la Ŝtatoj alvokon por ke ili kunlaboru en tiu nobla idealo de alproksimiĝo. Estas ankaŭ decidita sendi peton al la germanaj medicino-studentoj por ke ili klopodu por la traduko esperanten de gravaj germanlingvaj medicinaj verkoj.

La alvokoj al la studentoj de la Fakultatoj de Recife kaj Bahia estas transdonitaj de la direktoroj mem.

— La 2an de Aŭgusto okazis ĝenerala kunsido de "Virina Klubo", dum kiu estas elektita la jena estraro: Prez., f-ino Maria Cesar; vicprez., f-ino Gilda Penna; unua sek., s-ino Maria A. Ribeiro Pacca; dua sek., f-ino Alice Fernandes Barros; kas., f-ino Elisabeth Bloomfield. Konsilantaro: f-inoj Romancina Calmon, Regina Duque Estrada de Barros, Okenalvina Massena, Helena Martha kaj Anna Akerman. Ĝia nova sidejo estas: Praça 15 de Novembro, 101—1°.

— La plej gravaj ĵurnaloj daŭrigas montri sian simpation al Esperanto. Ni devas speciale citi la jenajn: Jornal do Commercio, A Noite, Jornal do Brasil, O Paiz, O Jornal, Gazeta de Noticias, O Imparcial kaj A Patria, kiu publikigis kelkajn fojojn ĉiusemajne sciigojn pri la esperanta movado kaj informojn pri la internaciaj foiroj uzantaj Esperanton.

Krom tio ni devas citi kelkajn gravajn artikolojn aperintajn en tiuj ĵurnaloj kaj en aliaj.

Jornal do Commercio.—"La Ĥina remparo kaj la gloro de Zamenhof." Multlegata semajna kroniko de la akademiano Constancio Alves.

A Noite.—Traduko de la tuta parolado farita de profesoro Sarolea en "University College de Londres» pri la internaciaj lingvoj.

Jornal do Brasil. — Traduko de la letero sendita de s-ro Kreuz, redaktoro de "Esperanto Triumfonta", al la konata verkisto d-ro Barbosa Lima Filho pri lia verko "La iluzio de la milita juro", kies resumo, tradukita de d-ro Carlos Domingues, aperis en tiu gazeto.

A Escola Normal. — "La moderna Idealismo", artikolo verkita de s-ro inĝ. Luiz Porto Carreiro Neto, en kiu li anoncas kurson de Esperanto farita per la kolonoj de tiu revuo.

O Reformador.— Traduko el Esperanto de la artikolo de s-ro J. Thiebault titolita "Psikaj Problemoj" farita de s-ro Ismael Braga kaj artikolo pri la ekzameno de la lernantoj de Esperanto funkciinta en la "Brazila Spirita Federacio".

O Brasil.—Kontraŭesperanta artikolo de s-ro Pompêo de Barros responde al tiu de s-ro Antonio Silva. Responda artikolo de tiu ĉi sinjoro. Artikolo de s-ro Paulo Posal pri "La laborista internacionalismo kaj la universala lingvo".

Revista Musical.—Traduko el Esperanto de artikolo pri Bedrish Smetana farita de f-ino Esther Bloomfield. Ĝi estas ilustrita per portreto de tiu fama tcheka muzikisto.

Careta.—Portugala traduko de la interesa rakonto "Kamuflaĝo" aperinta en "Esperanto Triumfonta" farita de d-ro Porto Carreiro Neto.

Novidades.—Traduko el Esperanto de la rakonto "La venĝo de la avo», el "Literaturo".

A. C. F.

LINGVA KOMITATO

Elektoj. (79 voĉdonintoj;—Plimulto: 40).

Estas reelektitaj, laŭ IV. 4. 5, 1ª de la Regularo, la sekvantaj *elirintaj* membroj:

S-roj BUNEMANN (74 voĉoj), BULTHUIS kaj FISCHER (71 v.), S-ino FLOURENS (Roksano) (70), S-ro ARNHOLD (69), S-ino REED (Kellermann) (68), S-roj ROHRBACH (67), REED (66), BIANCHINI, DEGON kaj UNDERHILL (64).

Estas elektitaj, laŭ IV. 4. 5, 2ª de l'sama Regularo la sekvantaj *novaj* membroj:

S-roj ROUSSEAU (76 voĉoj), KAMARYT (75), OBRUĈEV (74), BAGHY (72), JODKO (60).

AKADEMIO

La elekto en la Akademion por la posteno 11 okazos antaŭ la fino de Septembro.

Estas elektita akademia korespondanto la brazila lingvokomitatano s-ro Everardo Backheuser (portugala lingvo).

PELO ESTRANGEIRO

DISCURSO DO REI DA INGLATERRA, TRANSMITTIDO PELO T. S. F. EM ESPERANTO

S. M. o rei da Inglaterra inaugurou no dia 23 de Abril pp. a Exposição Imperial Britannica, em Wembley; o discurso inaugural foi transmittido pelo radio-telephone da propria exposição, que foi a maior até hoje havida e em que figuraram todos os productos do Imperio Britannico. Na mesma noite, ás 10.30, da Estação Transmissora de Londres, com um comprimento de onda de 365 m. e de todas as estações da Inglaterra, foi transmittida a traducção, em Esperanto, do discurso do rei, pronunciada pelo Sr. H. A. Epton, secretario da Associação Radio Internacional.

CONFERENCIA PELO RADIO, EM ESPERANTO

No dia 7 de Malo, a mesma estação transmissora de Londres irradiou uma conferencia, em Esperanto, do Sr. C. H. Edmonds, redactor do «International Language», e o Sr. Epton falou sobre «Radio communicação actual e futura», cujos themas principaes

foram: o trabalho da Companhia Britannica de Irradiação e a evolução d'esse meio de correspondencia.

O ESPERANTO A SERVIÇO DOS ESCOTEIROS

A 23 de Abril pp., 47 escoteiros de Bucarest (Rumania) chegaram a Constantinopla, sob o commando do Dr. Alexandre Dumitrescu. Ao caes foi esperal-os o inspector S. Samy Bey, chefe dos escoteiros turcos, ao qual respondeu o Prof. Traian Georgescu, chefe dos escoteiros rumaicos. A intercomprehensão fez-se em Esperanto, traduzido respectivamente pelos Srs. Dr. Ali Fouad Bey, inspector geral de saúde, na Turquia, e Tiberio Morariu, chefe de escoteiros em Bucarest. Os escoteiros visitantes entraram em bôa camaradagem com os collegas turcos, visitando museus, mesquitas, etc., graças ao idioma commum que falavam o Esperanto. Os poucos que não sabiam esse idioma, pediram depois aos seus chefes que fizessem abrir cursos d'essa lingua, para que em outra occasião tambem pudessem comprehender os camaradas estrangeiros.

UM JORNALISTA QUE CULTIVA O ESPERANTO

O jornalista portenho José Novoa Orellana é uma das notabilidades do idioma auxiliar e foi um dos pioneiros do Esperanto em Valparaiso. Fundou os primeiros cursos de Esperanto no diario "El Dia", assim como a "Societo Esperantista" d'aquella cidade. Inventou um systema pratico de ensinar o Esperanto por meio de discos giratorios, que obtiveram approvação do Congresso Scientifico Pan Americano. Agora, em viagem de commissão por parte dos jornaes "El Mercurio", de Santiago, e "La Estrela", de Valparaiso, aproveita a occasião para visitar varias cidades sul-americanas, durante um anno, afim de avaliar *de visu* do exito alcançado pelo idioma internacional em nosso continente.

RESULTADO DO INQUERITO DA ASSOCIAÇÃO BRITANNICA PARA O PROGRESSO DA SCIENCIA

A Associação Britannica ha alguns annos nomeou uma commissão para estudar a praticabilidade d'uma lingua auxiliar internacional. Entre os membros figuraram os seguintes conhecidos educadores: E. Foster Moley (presidente), E. A. Tripp (secretario), E. Bullough, Prof. J. J. Findlay, Sir Richar Gregory, W. B. Hardy, C. W. Kimmins, Sir E. Cooper Perry, Nowell Smith e A. E. Twentyman. Considerando os argumentos dos latinistas, britannistas, idistas, esperantistas e outros, a commissão publicou em 1921 um resultado provisorio, cujas conclusões são: 1) o latim é difficilimo; 2) a adopção de qualquer lingua nacional moderna favoreceria a esse paiz, excitando ciumes e discordias; 3) o melhor é adoptar uma lingua artificial. O Esperanto e o Ido convêm; mas, a commissão não se sentia capaz de decidir entre os dous. Depois d'essa data, com mais acurado estudo, a commissão deu o parecer final, como segue: repete que não póde dar uma decisão criteriosa; pensa que esta deve ser dada por uma organização internacional competente e bem autorisada, pela confiança garal. No emtanto, para decidir o mais depressa possivel, *recommenda o Esperanto*, como mais conhecido que o Ido, por ser aquelle perfeitamente satisfactorio para os fins ordinarios.

4º CONGRESSO INTERNACIONAL CATHOLICO

A Sociedade Internacional Catholica (IKA) realisou um congresso, de 15 a 20 de Agosto, em Veneza, Theologos mundialmente conhecidos trataram detalhadamente dos principios christãos de paz, como thema principal do Congresso. Houve uma reunião especial de propaganda do Esperanto, por intermedio da União Catholica Esperantista Italiana.

2º CONGRESSO DE ESPERANTO DOS SLAVOS DO SUL

De 23 a 25 de Agosto realisou-se o 2º Congresso acima mencionado, na cidade de Split (Dalmacia). No programma do Congresso figuraram varias excursões: á gruta azul de Bischev, de fama mundial, á antiga cidade Trogir, ás ruinas de Salona e a Dubrovink (Ragusa) chamada "a perola da Dalmacia".

A FEIRA DO OUTOMNO, EM LEIPZIG

A feira de Leipzig—"a cidade dos livros"—é uma das maiores e mais importantes feiras do mundo. A primeira data do anno de 1268; pela sua organisação technica, ella tornou-se verdadeira feira mundial. A' feira da primavera d'este anno expuzeram cerca de 14.000 fabricantes e commerciantes em grosso, de todos os ramos de commercio e industria. Visitaram 176.500 pessoas, das quaes 13.500 estrangeiros. Diversas nações occuparam palacios para a sua exposição, como a Austria, Tcheco-Slovaquia, Suissa e Hungria. O espaço occupado pela parte technica propriamente dita, na feira do outomno, realizada de 31 de Agosto a 6 de Setembro pp., representa uma área de 85.500 m. q. As industrias representadas foram: ceramica e vidro, artigos de toilette, metaes trabalhados, couros, madeira, optica, musica, productos chimicos e pharmaceuticos, cellulose, etc., além de exposições especiaes, artes graphicas, generos alimenticios, etc. Houve uma secção especial para os visitantes esperantistas. Todos os dias, das 8 h. da manhã ás 7 h da noite, se encontrava um empregado n'aquella secção, para dar informações em Esperanto, a quem não conhecia a lingua allemã.

O ESPERANTO NO COMMERCIO

De accôrdo com as resoluções tomadas pelo Congresso de Veneza, no anno passado, a delegação britannica d'essa conferencia, nomeou uma commissão de commerciantes britannicos, que propoz á conferencia d'este anno, a seguinte experiencia. Fundam-se cursos de 20 alumnos commerciantes cada um, em diversos paizes, para o estudo do Esperanto; cada curso durará tres mezes, sob a fiscalização d'uma associação commercial e de um jornal bem conhecido. Após o curso, os alumnos se corresponderão de um paiz para outro sobre questões commerciaes, para provar a vantagem do Esperanto n'esse ramo. Os attestados dos fiscaes servirão para convencer os commerciantes da utilidade da lingua auxiliar. Ficou decidido o começo dos cursos em Outubro ou Novembro d'este anno, durante 25 horas.

P. C. V.

A fundação, em Genebra, de uma radio-estação central esperantista

O philologo Dr. Edmond Privat, escreveu no numero 287 do jornal «Esperanto», orgão official da Universala Esperanto-Asocio, um artigo sobre o radio-Esperanto.

Em Genebra, diz o articulista, estão a Liga das Nações, o Escriptorio Central do Trabalho, a Cruz Vermelha Internacional, que estimariam ter uma estação radio-telephonica, mesmo pagando para isso, comtanto que fossem ouvidas por toda parte suas communicações. A actual estação emissora de Genebra é fraca e no emtanto recebe do Estado uma subvenção alta e certa. Trata-se, pois, de augmentar a potencia d'essa estação; é para isso necessario um capital de 50.000 a 100.000 francos suissos. A subvenção do Estado garante uma porcentagem minima de 6 °/o sobre a quantia emprestada. Varios bancos se compromettaram a cooperar n'essa empreza.

As acções são de 100 francos suissos cada uma e podem ser adquiridas por qualquer pessôa. O Prof. Privat faz appello aos esperantistas para esse emprehendimento. Quem se achar disposto a tomar algumas acções, póde escrever ao Prof. Edmond Privat — Universala Esperanto Asocio, 12, Boulevard du Théatre — Genève, Suissa — o qual assim poderá avaliar ao certo a quantia com que conta.

BIBLIOGRAFIO

Ni ricevis kaj tre dankas:

ALBRECHT DURER. Vivo kaj verkado de la fama pentristo. 28 belaj bildoj pri liaj verkoj kun biografio kaj klarigoj de *Hans Hoch-München*. Sudgermana Esperanto—Eldonejo. Oskar Ziegler. *Deisenhofen bei-München*. *Germanujo*.

AL ETERNA PACO, de Imanuel *Kant*. Tradukita de profesoro P. Christaller, ano de Akademio Esperantista, kun antaŭparolo de l'eldonanto d-ro W. Fricke kaj kun parolo pri vivo kaj pensoj de Kant de d-ro Th. Lessing, profesoro de filozofio en Hannover. Eldonejo: La Batalanto— *Hannover*. *Germanujo*. Prezo 2 ormarkoj.

FOLKENES FORBUND OM ESPERANTO som internationalt hjælpesprog. Generalsekretariatets rapport, antaget af delegeret-forsamlingen D. 21 September 1922. Centra Dana Esperantista Ligo. *Kopenhago*, *Danlando*.

LA TRAGEDIO DE REĜO LEAR, de William *Shakespeare*. El la angla lingvo tradukis A. L. Curry kaj A. J. Ashley. Esperanto-Presejo Wilhelm Limpert. *Dresden—A. Marienstr. 16*, *Germanujo*. Eldonejo: *The Vicarage*, *Farnley Tyas*, apud *Huddersfield*. *Anglujo*. Prezo: Kartonita, 2,5 ŝilingoj; tolbindita 3,5 ŝilingoj.

SVISLANDO kun Poŝtaŭtomobila Servado sur la Alpo-stratoj. Eldono de la Svisa Esperanto-Propagando-Servo. P. K. 174, Transit, Bern, helpe de la Svisa Centra Turisma Ofinejo en Zürich kaj de la Ĝenerala Poŝta Direkcio en Bern.

ESPERANTO AND ITS CRITICS. An examination of some idist objections. W. E. Collinson. Professor of German and Hon. Lecturer in Comparative Philology, University of Liverpool.

La duonmonata eliranta gazeto *Radio-Rundschau* (Radio-Revuo) en *Wien*, ligaorgano de la aŭstraj radio-kluboj, komencis publikigi vortaron de radio-fakesprimoj seslingvan, t.e. en angla, franca, germana, hispana kaj itala lingvoj kaj Esperanto. La kajero 11/1924 enhavas nur unupaĝan parton de la vortaro, en la sekvontaj kajeroj oni ĉiam almenaŭ du paĝojn trovos. Komence de Aŭgusto, ĵus antaŭ la XVIa kongreso, aperos aparta kajero en Esperanta lingvo. Kiu deziras ricevi specimenan kajeron postulu ĝin esperantlingve de la eldonejo: Radio-Rundschau, Wien, I. Burg, Zuckerbäckerstiege.

Esperanta Gazetaro

L'ESPERANTISTA CATALÀ (*Kataluna Esperantista*). Organo de la Federacio Catalana d'Esperantistes. Redakcio kaj administracio: *Carme, 30. Barcelona, Hespanha*.

TRA LA ESPERANTO-LITERATURO. Aperos laŭ neceso. Esperanto-Verlaj Friedrich Ader, *Dresden—A. 27*, *Bamberg Strasse 43*, *Germanujo*. Kolekto de 3 kajeroj: 3 respondkuponoj.

LITERATURA INFORMILO. Eldonata de la Esperanto-Fako ĉe la eldonejo Ferdinand Hirt & Sohn en *Leipzig*. *Salomonstrasse 15*. *Germanujo*.

AMIKECO. Gazeto de la Internacia Esperantista Interŝanĝoklubo «Amikeco». Membroj en pli ol 40 landoj. Eldonanto: F. Jacobi. Administracio: *Coblenz, Bahnhofstr. 29*, *Germanujo*. Jarabono kun aliĝo al la klubo: 6$000.

INTERNACIAJ INFORMOJ. Esperanta kolekto da informoj flugfolioj de H. K. Bonŝka pri Ĉeĥoslovakio. Senpage ricevebla de: *Správa Lázni, Podebrady, Ĉeĥoslovakio*.

Internacio Katolika

Al ĉiuj katolikaj samideanoj ni komunikas, ke depost la de majo la Centra Oficejo de Ika kaj la redakcio de Katolika Mondo troviĝas en ZUG, SVISUJO: Sufiĉa adreso: Ika, Zug, Sviujo.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

U. E. A.

12, Boulevard du Théâtre,

Genève (Svislando)

ALIĜO: La kotizo por membro estas 6$000, por membro-abonanto: 15$000.

Rekomendinda estas la aliĝo kiel membro-abonanto, kiu ricevis la gazeton «Esperanto» dum tuta jaro.

Delegito en Rio de Janeiro: S-ro Odillo Pinto — Praça 15 Novembro, 101-1°.

Brazila Esperantisto

Laŭleĝa devigo: Respondeca redaktoro (redactor principal) *S-ro Carlos Domingues.*

Samideanoj

Kolektu monon por la monumento sur la tombo al Zamenhof kaj sendu gin al Brazila Ligo Esperantista.

O que é a Associação Universal de Esperanto e as grandes vantagens que offerece

CONFERENCIA

PRONUNCIADA PELO DR. *HEITOR BELTRÃO*, NO CENTRO PAULISTA, A 5 DE ABRIL DE 1924, N'UMA FESTA PROMOVIDA PELO BRAZILA KLUBO «ESPERANTO», EM PROPAGANDA DA «UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO» (U.E.A.)

Editada pela Brasila Ligo Esperantista
Distribuição gratuita

Sciigo al Esperanton lernantaj infanoj.

Ĉu vi deziras interkorespondi kun geknaboj de Germanlando? Se vi volas komenci kaj serioze daŭrigi, sendu tuj vian adreson kaj apartajn dezirojn al ni. Instruistoj volu sciigi, ĉu vi deziras korespondadon inter klasoj. Ni zorgos senkoste pri tutcerta kaj konstanta respondado. Se vi ne estos kontentaj, plendu ĉe ni.

Volonte ni laboras por vi, karaj infanoj, do donu al ni laboron?

Salutas vin

Tutmonda Lerneja Servo.
Sidejo: Falkenstein i. Vgtl.
(Germanio)
Feldstr. 18

R. Pfütze

LITERATURA MONDO

ĉiu numero: 1$200

Tarifo por anoncoj

1	Paĝo	50	Fr.	francaj.	30$000
1/2	»	30	»	»	18$000
1/4	»	16	»	»	10$000
1/8	»	10	»	»	6$000
1/16	»	5	»	»	3$000

Rabatoj: 2 enpresoj 5 %, 3 enpreso 10 %, 6 enpresoj 20 %.

Procento al la anonckolektantoj 10 %.

Off. da Pap. Confiança — Andradas, 71